

اثر تره کوهی بر شدت درد در موش‌های دیابتی با استرپتوزتوسین

چکیده

زمینه و هدف: هیپرالژزی یکی از علائم بارز دیابت قندی در میان مدت محسوب می‌شود. با توجه به وجود شواهد تحقیقاتی مبنی بر اثر ضد دیابتی تره کوهی، در این بررسی اثر تجویز خوراکی این گیاه در موش‌های صحرایی دیابتی شده به وسیله استرپتوزتوسین در مراحل حاد و مزمن آزمون فرمالین مورد ارزیابی قرار گرفت.

روش بررسی: در این مطالعه تجربی ۴۵ سر موش صحرایی نر سفید نژاد ویستار به طور تصادفی به پنج گروه کنترل، کنترل تحت تیمار با تره کوهی، دیابتی دریافت کننده سدیم سالیسیلات، دیابتی و گروه دیابتی تیمار شده با تره کوهی تقسیم شدند. برای دیابتی شدن از داروی استرپتوزتوسین به صورت تک دوز و داخل صفاقی به میزان ۶۰ mg/kg استفاده گردید. دو گروه تحت تیمار با تره کوهی نیز پودر مخلوط شده این گیاه با غذای استاندارد موش (۶/۲۵ درصد) را دریافت نمودند. پس از گذشت یک ماه بعد از اندازه‌گیری قند خون آزمون فرمالین در هر موش انجام شد. داده‌ها با استفاده از آزمون‌های *student's paired t-test* و ANOVA مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نمرات درد در موش‌های دیابتی پس از گذشت یک ماه در دو فاز حاد و مزمن به دنبال تجویز کف پایی فرمالین بیشتر از موش‌های کنترل بود و درمان با تره کوهی به مدت چهار هفته موجب کاهش معنی‌دار در نمرات درد در مقایسه با گروه دیابتی در مراحل حاد و مزمن گردید ($P < 0/05$). ضمناً با تجویز سدیم سالیسیلات به موش‌های دیابتی، کاهش معنی‌دار در نمره درد فقط در مرحله مزمن آزمون فرمالین مشاهده گردید ($P < 0/05$). همچنین تجویز گیاه تغییر معنی‌داری در نمرات درد دو فاز آزمون فرمالین در گروه کنترل تحت تیمار در مقایسه با گروه کنترل ایجاد نمود.

نتیجه‌گیری: تجویز خوراکی تره کوهی به مدت یک ماه موجب کاهش معنی‌دار میزان احساس درد در مدل تجربی دیابت قندی القا شده به وسیله استرپتوزتوسین می‌شود.

کلید واژه‌ها: تره کوهی، دیابت قندی، درد، آزمون فرمالین، موش صحرایی

دکتر مهرداد روغنی

دانشیار گروه فیزیولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه شاهد تهران
مرکز تحقیقات گیاهان دارویی

محبوبه آقایی

دانشجوی پزشکی دانشگاه شاهد تهران

نویسنده مسؤول: دکتر مهرداد روغنی

پست الکترونیکی: mehjour@yahoo.com

نشانی: تهران، بلوار کشاورز، خیابان شهید عبدالله زاده
(دهکده)، پلاک ۲۹، دانشکده پزشکی شاهد، گروه فیزیولوژی

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۷۴۳۵

تلفن: ۸۸۹۶۴۷۹۲-۰۲۱ داخلی ۲۳۳

نمبر: ۸۸۹۶۳۱۰

وصول مقاله: ۸۵/۹/۱۲

اصلاح نهایی: ۸۶/۶/۲۷

پذیرش مقاله: ۸۶/۷/۷